

**Л. А. Грищук, В. Д. Рудик, М. М. Буртняк, Н. С. Майовецька, М. В. Панькевич,
О. М. Окусок, П. С. Табас, Р. О. Клос**

СИТУАЦІЯ З МУЛЬТИРЕЗИСТЕНТНИМ ТУБЕРКУЛЬОЗОМ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ У 2016 РОЦІ

*Тернопільський обласний протитуберкульозний диспансер
ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет ім. І. Я. Горбачевського МОЗ України»*

За останні роки спостерігається збільшення числа стійких штамів мікобактерій туберкульозу як в Україні так і в усьому світі. ВООЗ внесла Україну до списку 30 країн світу з найвищим тягарем мультирезистентного туберкульозу (МРТБ) з оціночною кількістю випадків — 22 000 МРТБ у 2015 році. За даними рутинного епідагляду виявлено в 2015 році лише 8440 випадків МРТБ, що свідчить про значне його недовиявлення та потребує прийняття невідкладних заходів. Розрахункова кількість виявлених МРТБ хворих повинна складати за висновками ВООЗ: 23,0 % від вперше виявлених хворих та 58,0 % від повторних випадків лікування

В Тернопільській області, як і в Україні, залишається напруженою епідеміологічна ситуація щодо мультирезистентного туберкульозу. В області протягом 2016р. виявлено 124 хворих на МРТБ, з них 49 пацієнтів з нових випадків та 75 — повторні випадки, що ставить під сумнів контролюваність лікування. Відповідно до захворюваності, згідно визначених стандартів по ВООЗ, повинно було виявлено: 109 хворих із нових випадків та 106 хворих із повторних випадків. Тобто в області за 2016р. недовиявлено близько 93 пацієнтів на МРТБ.

Захворюваність на МРТБ у 2016 р. становить 11,3 проти 11,5 на 100 тис. нас. у 2015 р. Найвищу захворюваність на 100 тис. населення на МРТБ зареєстровано у

Кременецькому р-ні — 24,6, Козівському р-ні — 23,1, Підгаєцькому р-ні — 15,5, Зборівському р-ні — 13,9. Найнижчу захворюваність на МРТБ зафіксовано у Лановецькому р-ні — 3,3 на 100 тис. нас., Буцацькому р-ні — 4,7 на 100 тис. нас. та Чортківському р-ні — 5,3 на 100 тис. нас.

Рівень МРТБ серед хворих, яким вперше в житті встановили діагноз туберкульозу, залишається високим. Так, у 2014 р. питома вага МРТБ, які перейшли із вперше діагностованого туберкульозу, становила 33,0 %, у 2015р. — 45,0 %, у 2016р. — 39,0 %. Серед хворих із повторними випадками діагноз МРТБ виставлено у 61,0 % пацієнтів. Питома вага РРТБ становить 12,0 % від загальної кількості хворих 4 категорії (у 2015 р. — 13,0 %).

Реєстрація мультирезистентного туберкульозу з 2013 року на більш високому рівні, як серед нових випадків, так і повторних, пов'язана з впровадженням молекулярно-генетичних методів дослідження та ставить завдання подальшого покращення лікування хворих.

Таким чином, у Тернопільській області в останні роки спостерігається динаміка зростання кількості хворих на МРТБ. Це сильно ускладнює і знижує ефективність лікування, особливо у хворих із рецидивом туберкульозу.